

“Curaçaose Hofjes”

Ruud en Inge Janknegt
(AMS 1950-1953)

Wat doen oudleerlingen van de AMS (Stuyvesantcollege) die hun werkzame leven hebben doorgebracht in Nederland, als ze met pensioen gaan? Simpel, ze gaan terug naar Curaçao.

Wat is de eerste zorg? Het vinden van een huis. Dat dachten wij ook. Maar onder één voorwaarde: we gaan niet meer bouwen, want in Nederland bouwden we twee maal en nu, met 65 jaar, gingen we niet nog eens twee jaar van ons leven verprutsen met bouwen! We gingen op pad en bij huis nummer 15 zeiden we “Ja. Dit is het!” Er was één probleempje: er was een stuk grond bij, mondi (wildernis). Dat wilden we niet. Dan ging de koop niet door. We namen het stuk grond erbij en na een paar maanden zei ik: “Nu weet ik het. Dat stuk grond wordt een hofje!” Hofjes zijn tropische fruit- en sierboomgaarden, die voor persoonlijk gebruik zijn opgezet. Dus wat mango-, mispel, papaya etc boompjes. Soms een prieeltje voor een mooi schaduwrijk weekend in eigen hof. Geen grote monocultuur. Dat zijn plantages, die voor economisch gewin zijn opgezet.

We vonden een deskundige, stevige tuinvrouw, we boorden een deepwell en vonden mooi water. We kochten een variëteit aan fruitboompjes. En na een paar maanden stond er een piepklein hofje. Maar wat wisten we eigenlijk van Curaçaose hofjes? Bijna niets. Als kind gingen we met onze ouders naar Brakkeput Mei Mei en Santa Cruz. Dat was het wel zowat.

Als oud-wetenschapper ging ik aan de slag: Studeren in musea en internet. Over hofjes is heel weinig bekend. Gesprekken met oude vriendjes, inmiddels land- en tuinbouwdeskundigen, leverden wel wat verhalen op, maar oh zo fragmentarisch.

Toen werd het menens. We richtten een Stichting op die hofjes wil behouden en vroegen een paar hofjeseigenaren als lid. We besloten dat we de Curaçaose hofjes als eerste zouden moeten inventariseren, wilden we iets zinnigs over onderhoud e.d. zeggen. En zo ontstond het boek “Curaçaose Hofjes”. Drie jaar praatten we met 37 hofjeseigenaren, schreef ik verhalen en Inge nam foto's. Veel foto's! Na een paar columns in de krant suggereerde een stichtingslid: “Kunnen we er geen boek van maken?”

En zo geschiedde. Het boek met deze titel is klaar! Het werd het eerste naslagwerk over de Curaçaose hofjes met 230 bladzijden en 204 foto's. Een mooi lees- en kijkboek.

Hofjes blijken er in drie soorten te zijn (althans zo deelde ik ze in): traditionele, moderne en partyhofjes.

De traditionele horen bij de oude landhuizen. Er zijn er nog ongeveer vijftien (vroeger wel honderd!), moderne hofjes zijn recent (de laatste dertig jaar) bij moderne woonhuizen gebouwd, stuk of zes, en de partyhofjes, die worden gebruikt voor feesten, partijen en bijeenkomsten door scholen, verenigingen, politieke partijen etc. Ze zijn erg populair. Zelf vind ik ze ook erg romantisch, zo 's avonds onder de sterrenhemel, met het frisse Curaçaose passaatwindje en de rust van de bomen om je heen, waarin wat vrolijke lampjes hangen. En de huurprijs is veel lager dan in een hotel met een airconditioned grote zaal.

Bijna elke Curaçaöenaar heeft nostalgische (jeugd)herinneringen aan avonden in hofjes of kampeervakanties. Het boek heeft dan ook als een dolle verkocht in de maanden november en december. Velen vonden het een prachtig kerstgeschenk. Ook veel bedrijven vroegen een groot aantal exemplaren als relatiegeschenk. Het geld komt in de stichting, om, waar nodig, hofjes te onderhouden. Er is namelijk één groot gevaar! Dat is het overlijden van de enthousiaste eigenaar. De weduwe wil wel maar kan zo'n hofje niet onderhouden. Zo springen we nu in.

We hadden geen tijd meer om naar Nederland te gaan. Gelukkig komen onze (klein)kinderen graag naar hier.

Een nuttige en aangename manier om je pensioentijd door te brengen?

